

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ
BİLGİ HİZMETLERİ
DAİRESİ

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ HAZİRAN 2008 YIL 3 SAYI 30

İÇİNDEKİLER

- 1 e-Sağlık Uygulamaları Vatandaşla Bütünleşecek
- 2 Adres Kayıt Sisteminin Uygulanmasına Dair Genelge
- 2 Karayolları Bilişimi Sevdı Otoyollar Sayısalıştırıldı
- 3 PTT'den e-Telgraf Hizmeti
- 3 Cardist Zirvesi
- 4 Küresel Bilgi Teknolojileri Raporu
- 4 e-Hazır Olabilirlik Raporu
- 5 Kablosuz Genişbant Ekonomik Fayda Sağlıyor
- 5 Akıllı Telefon Sahipleri Daha Sosyal Oluyor
- 6 Çoklu Çekirdek Sunucuların Uygulamalar ve BT Modernizasyonuna Etkileri
- 7 "Teknoloji Hazinesine Yolculuk"
- 8 Elektromanyetik Kirlilik
- 9 Zombi PC Kavramı

E-SAĞLIK UYGULAMALARI VATANDAŞLA BÜTÜNLEŞECEK

12 Mayıs tarihinde Ankara Swiss Otel'de Sağlık Bakanlığı'nın da katkılarıyla "Sağlıkta e-Dönüşüm Projelerinde Neredeyiz" başlıklı bir toplantı gerçekleştirildi.

Sağlık Bakanlığı adına toplantının açılış konuşmasını yapan bir yetkili, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki baş döndürücü değişimin ilk etkilerini sağlık alanında gösterdiğini söyledi. Yetkili, "Özellikle Avrupa Birliği ülkelerine baktığımızda yaşanan nüfusla birlikte ülkemizde aynı durumda değişen hasta beklentileri hakikaten bizi ülke olarak, bakanlık olarak yeni bir strateji geliştirmeye zorlamıştır" dedi.

AB ülkelerinin sağlıkta dönüşüm hedeflerini ortaya koyduklarını belirten yetkili, gerek üye gerekse de aday ülkelerin e-Avrupa ve e-Avrupa Plus stratejileri üzerinde çalışmalar yaptıklarını dile getirdi. Yetkili, Türkiye'nin de bu alanlarla bütünleşebilmek ve sağlık bilişimini üst düzeye çıkartabilmek amacıyla DPT öncülüğünde 2003 yılından itibaren çalıştığını ifade etti ve e-Dönüşüm Eylem Planları içerisinde Sağlık Bakanlığı'nın gerçekleştirdiği projelerle ilk sıralarda yer aldığını vurguladı.

E-Sağlık temasını içeren Ulusal Sağlık Bilgi Sistemi Projesi'nin 2007 yılında ihalesinin yapıldığını ve aynı yılın Aralık ayında da sözleşmedeki hususların tamamlandığını belirten yetkili, veri toplama sürecinin önemine

değindi. "Veri toplaması ile ilgili bu yılın 30 Eylül tarihi çok önemli" diyen yetkili, bakanlığa bağlı sağlık kuruluşlarının veri sözlüğüyle ilgili minimum sağlık setlerine göre verilerini gönderme işlemlerinin devam ettiğini söyledi. 2009 Ocak ayından itibaren de üniversite hastaneleri, özel sağlık kuruluşları ve diğer sağlık kuruluşlarının da veri göndermeye başlayacaklarını kaydetti. Bakanlığın gerçekleştirdiği e-Sağlık projeleri sayesinde proje üstlenici şirketlerin ciddi bir bilgi birikimine sahip olduklarını belirten yetkili, bu birikimin yakın zamanda şirketlerin yurt dışına yönelik bilişim ihracatı ile karşılık bulacağını ifade etti.

Toplantıda söz alan bir başka yetkili ise e-Devlet Yuvarlak Masa Toplantıları'nın başladığı günden bu yana etkisini göstermeye başladığını ifade etti. "Bu toplantılarla ilgili bakanlıkların ve kurumların bilişim teknolojileri ile ortaya koydukları projelerin paylaşılması, konuyla ilgili vizyonların paylaşılması, yine birbirimize bu konular ile ilgili soruların sorulması ve bunların e-Devlet'e yansımalarının yapılması hedefleniyor" şeklinde konuştu.

2005 yılında hazırlanan eylem planında Sağlık Bakanlığı'nı ilgilendiren 5 önemli eylem planı olduğunu anımsatan yetkili, söz konusu eylemlerin tamamlandığını açıkladı. Yurt, bilgi toplumu stratejisi ile birlikte bakanlığın gündeminde sağlık bilgi sisteminin kurulması, kan

bankaları bilgi paylaşımı, çevrimiçi sağlık hizmetleri ve tele-tıp sağlık hizmetleri eylem planlarının yer aldığını kaydetti.

Diğer bir yetkili ise, DPT'nin gündeminde yer alan e-Dönüşüm çalışmaları içinde en başarılı eylem adımlarının e-Sağlık projelerinde atıldığını söyledi. Yetkili "Sadece Türkiye içerisinde değil dünyada da Sağlık Bakanlığı projeleri en büyük projeler arasında yer alıyor. Bize de yurt dışından Sağlık Bakanlığı'nın projeleri çerçevesinde talepler geliyor" dedi.

Dünya çapında bilişim alanında isim yapmış bir şirket adına konuşan farklı bir yetkili, Sağlık Bakanlığı'nın yıllardır yaptığı projeler ile öncü yönünü ortaya çıkardığını belirterek "Dünyada bu projelerden bahsettiğimizde olumlu tepkiler alıyoruz. Bu projeler genelde korkulan projelerdir. Bunlar bazı ülkelerde başarılı olarak uygulanamamıştır. Ama Sağlık Bakanlığı pilot uygulamalarla deneyerek bu yolu açmıştır. Bu açıdan başarılı olduğunu düşünüyoruz" dedi.

Projeler sayesinde geniş bir bilgi birikimi kazandıklarına dikkat çeken çeşitli firma temsilcileri de önceden insanları kendilerinin dinlemeye gittiğini ancak şimdi yurt dışından başkalarının kendilerini dinlemeye geldiğini söyleyerek memnuniyetlerini belirttiler.

BTHABER

ADRES KAYIT SİSTEMİNİN UYGULANMASINA DAİR GENELGE

Kişilerin yerleşim yeri (ikamet) ve diğer adres bilgilerinin, standartlara uygun şekilde tek merkezde tutulması ve bu bilgilerin belli ilkelere çerçevesinde kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmasını sağlamak amacıyla uygulamaya konulan Adres Kayıt Sisteminin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine yönelik olarak aşağıdaki tedbirlerin alınması uygun görülmüştür.

1. Kamu kurum ve kuruluşları yaptıkları işlemlerde MERNİS veri tabanında yer alan ve T.C. kimlik numarası ile ilişkilendirilmiş bulunan "Kimlik Paylaşımı Sistemi"nden (KPS) temin edecekleri yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini esas alacaklardır. Henüz KPS'ye bağlanmayan kamu kurum ve kuruluşları ise hazırlıklarını en kısa sürede tamamlayarak KPS'ye bağlanacaklardır.

2. Kırtasiyeciliğin ortadan kaldırılması Hükümetimizin öncelikli hedeflerindendir. Bu bağlamda, kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen iş ve işlemlerde, nüfus müdürlüklerinden veya vatan-daşlarımızdan yerleşim yeri ve diğer adres belgesi (ikametgâh ilmühaber) ile nüfus kayıt örneği istenmeyecek, bu belgeler, ilgili kuruluş tarafından doğrudan KPS'den elde edilecektir.

3. Adres Kayıt Sistemi çerçevesinde oluşturulan Ulusal Adres Veri Tabanının sürekliliğinin sağlanması, mahalle, cadde, sokak adı gibi adres bileşenlerinin güncellenmesi, numaralama ve levhalama çalışmalarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi ile mümkündür. Ulusal Adres Veri Tabanının güncel tutulması amacıyla İl özel idareleri ve belediyelerce "Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik" hükümleri titizlikle uygulanacak, mahalle, cadde, sokak adı gibi adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler en kısa sürede kamuoyuna duyurulacaktır.

4. Kurumlar, her türlü iş ve işleminde, Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından belirlenen (TS EN 14142-1) adres standardına uyacaklardır.

Bilgilerini, uygulamaların yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde gerçekleştirilmesini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

KARAYOLLARI BİLİŞİMİ SEVDİ OTOYOLLAR SAYISALLAŞTIRILDI

Karayolları Genel Müdürlüğü'nden (KGM) alınan bilgiye göre Karayolu Bilgi Sistemi Global Projesi kapsamında ihaleleri gerçekleştirilen Karayolları Coğrafi Altlığı Oluşturulması ve Kurumsal Bilgi Otomasyonu Projeleri ile bakanlık, devlet ve il yolları, otoyollar, bölge ve şube sınırları ve il sınırlarını sayısallaştırma sürecini bitirdi.

Karayolları Coğrafi Altlığı Oluşturulması projesi ile genel müdürlük daha sağlıklı karar alma mekanizmasına kavuşacak. Proje bilgi ve uygulamaların paylaşımını sağlayacak; kaliteli bilgi daha kolay kullanımlı ve anlaşılabilir biçimde sunulacak. Bütçe daha dengeli, gerçekçi ve önceliklere göre planlanacak, acil durumlarda hızlı müdahale olanakları artırılabilir, kaynakların verimli ve ekonomik olarak kullanımı sağlanacak.

Proje çerçevesinde 2007 yılı sonu itibarıyla 1/25000 ölçekli raster haritaları 1/25000 ölçekli sayısal yükseklik verilen ile uydu görüntüleri kullanılarak coğrafi altlık oluşturuldu. Devlet ve il yolları, otoyollar, bölge ve şube sınırları, il sınırları sayısallaştırıldı. Yaklaşık 64 bin Km yol ağındaki devlet ve il yolları, otoyollar ve köprülere ilişkin mevcut envanter bilgilerinin arazi envanter çalışması güncellenerek GPS ile koordinatlandırılması yapıldı.

Proje ile genel müdürlüğün ihtiyaç duyacağı temel verileri kapsayan coğrafi veritabanı oluşturuldu. Bakanlık, Kurumsal Bilgi Otomasyonu Projesi ile genel müdürlüğün iş süreçlerini elektronik ortamda takip etme sürecini de başlattı. Otomasyon projesi ile diğer kurum ve kuruluşlarla sorunsuz bilgi alışverişi yapılabilecek. Projenin, değişik tür ve yapıda verilerin ilişkilendirilmesi, kurum içi birçok veri ve dokümanın yeniden düzenlenmesi, uygulama yazılımlarının çok katmanlı mimaride web tabanlı olarak geliştirilmesi ve Elektronik Doküman Yönetim Sistemi'nin (EDYS) kurulması için yazılım geliştirme hizmetleri alımı ve gerekli standart yazılım ve donanımın temin işlerini kapsadığı kaydedildi.

BTHABER

PTT' DEN E-TELGRAF HİZMETİ

İnternet ve elektronik posta kullanımının artmasıyla birlikte son yıllarda unutulmaya yüz tutan ve çok eski bir maziye sahip olan telgraf hizmeti, PTT Genel Müdürlüğü'nce "Telgraf çekmek hiç bu kadar kolay ve renkli olmamıştı" sloganıyla telgraf yollamak isteyenlere hızlı ve kolay bir olanak sağlanıyor.

"Telgraf çekmek hiç bu kadar kolay ve renkli olmamıştı" sloganıyla hayata geçirilen "e-Telgraf" projesi sayesinde "www.ptt.gov.tr" adresini ziyaret edenlerin sevenlerine telgraf yollayabileceklerini ifade eden bir yetkili, "siteyi tık"layıp sevenlerine telgrafla sürpriz yapma işleminin ortalama 3 dakika sürdüğüne işaret etti. Gönderilecek telgraflar için 10 hazır şablonun bulunduğunu ve göndericinin bunlardan birini tercih ettiğini ifade eden Yüksel, renkli olarak bastırılan telgraflara arzu edilmesi halinde fotoğraf basılabileceği gibi istenilen bir tarih ve saate de posta edilebileceğini kaydetti. İnternet üzerinden telgraf yollama işleminin 2 aşamadan oluştuğunu anlatan yetkili, şöyle devam etti: "Birinci aşamada, e-Telgraf linki ile ulaşılan formda istenilen bilgiler doldurulduktan sonra ön kayıt butonu ile ikinci sayfaya geçilir. Bu sayfada ilk sayfada girilen bilgiler bulunmakta olup son kontroller yapılarak hata varsa geri dön butonu ile geri dönülerek yanlış olan alan düzeltilerek tekrar kontrol sayfasına geçilir ve bilgilerin doğruluğu sağlandıktan sonra kayıt işlemi tamamlanır. Kayıt işlemi sonucunda telgrafınız için altı karakterden oluşan telgraf kodu verilir. Telgrafınıza ait olan kodu bir yere kaydederek daha sonra telgraf hakkında bilgi alabilmeniz için gerekli olacaktır. İkinci aşamada ise, ön kayıta vermiş olunan telefon numarası telgraf memuru tarafından aranarak telgrafınızın onaylanmasını sağlayacaktır."

81 il ve bu illere bağlı 670 ilçe ile 15 dağıtım biriminde kullanımına sunulduğuna dikkati çeken yetkili, telgraf ücretlendirmesinin ise telefon aboneliğine yansıtılacağını belirtti.

BTHABER

CARDİST ZİRVESİ

Kart Teknolojileri alanında bugün dünyada birçok başarılı projeye imza atmış ve yüksek nüfusu ile Kart Teknolojileri sektörü için en büyük potansiyele sahip ülkelerin başında gelen Türkiye, bugüne kadar edinilen deneyim ve bilgi birikimini ulusal ve uluslararası arena ile paylaşmak üzere ilk ve tek kart teknolojileri organizasyonuna 2.kez ev sahipliği yapmaya hazırlanıyor.

Geçen sene BKM (Bankalararası Kart Merkezi), VISA ve MasterCard kurumlarının Ana Sponsorluğunda düzenlenen Cardist sektörün ulusal ve uluslararası 99 lider markasını ağırlamıştı ve 5200 profesyonel tarafından ziyaret edilen Cardist Zirvesi Konferans programı kapsamında 500 üst düzey dinleyicinin, 33 sektör duayeni konuşmacı ile biraraya gelmişti.

'İstanbul'u Kart Teknolojilerinin Merkezi Haline Getirmek' misyonu ile geçen yıl hayata geçirilen Cardist, 10-12 Haziran 2008 tarihleri arasında İstanbul Lutfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı Rumeli Salonu'nda düzenleniyor.

Cardist 2008'e Kart Teknolojilerinin yoğun olarak kullanıldığı; Bankacılık ve Finans, Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon, Perakende, Kamu, Sağlık, Sigorta, Lojistik, Nakliye, Eğitim ve Turizm sektörlerinde bulunan kurumlara hizmet sağlayan ulusal ve uluslararası firmalar katılıyor. Fuar katılımcısı firmalar ile konferans dinleyici ve konuşmacılarının etkin birlikteliğinin sağlanması amacı ile, bu yıl Rumeli Salonu fuar alanında düzenlenecek olan Cardist Zirvesi, geçen yıl olduğu gibi birbirinden çarpıcı konu ve konuşmacılar ile sektörün nabzını tutmaya devam edecek.

Detaylı bilgi için info@cardist adresi ile bağlantı kurulabilir..

TÜBİDER

KÜRESEL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ RAPORU

Dünya Ekonomik Forum tarafından hazırlanan “Küresel Bilgi Teknolojileri Raporu”, 127 ülkenin bilgi teknolojileri alanındaki rekabet edebilirliği ortaya koyan bir rapordur.

Rapor, 4 tematik bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, “Ağa Hazırlıklı Olma Endeksi, 2007–2008” değerlerini içermektedir. Endekse göre; Balkan ülkelerinin genellikle alt sıralarda yer aldığı anlaşılmaktadır. (Slovenya 30., Hırvatistan 49. Ve Türkiye 55.) İkinci bölüm ise, bölgesel ve şehirselle “Ağa Hazırlıklı Olma” konusunda en iyi politikaları ve deneyimleri içeren vaka çalışmalarına odaklanmıştır. Bölüm 3, 127 ülkenin her biri için detaylı bir ekonomik profil içermektedir. En son bölüm ise, 68 değişkenin birleşmesiyle oluşan “Ağa Hazırlıklı Olma Endeksi”ni oluşturan detaylı veri tabloları yer almaktadır.

Rapora göre; Danimarka 5.78’lik skoru ile birinci olurken, İsveç (5.72) ve İsviçre (5.53), Danimarka’yı takip etmektedir. “Küresel Bilgi Teknolojileri Raporu”na <http://www.weforum.org/en/initiatives/gcp/Global%20Information%20Technology%20Report/index.htm> adresinden ulaşılabilir.

Ağa Hazır Olabilirlik 2007-2008 Sıralaması

Sıra	Ülke/Ekonomi	Puan
1	Danimarka	5.78
2	İsveç	5.72
3	İsviçre	5.53
4	ABD	5.49
5	Singapur	5.49
50	Hindistan	4.06
52	Kuveyt	4.01
55	Türkiye	3.96
56	Yunanistan	3.94
124	Bangladeş	2.65
125	Zimbabve	2.50
126	Burundi	2.46
127	Çad	2.40

sakcam@tobb.org.tr

E-HAZIR OLABİLİRLİK RAPORU

Her yıl olduğu gibi, bu yıl da Economist Intelligence Unit tarafından “e-Readiness Ranking” raporu “Maintaining Momentum” sloganı altında yayımlandı. Rapor, ülkelerin iletişim, ticaret ve yönetim alanlarında dijital kanalları kullanabilme yeteneklerini ölçmeyi hedefliyor

Ölçümler, 6 temel kategori altında değerlendirilmektedir. Bunlar; bağlantırlık ve teknoloji altyapısı, iş çevresi, sosyal ve kültürel çevre, yasal çevre, hükümet politikası ve vizyonu ve en çok ağırlığı tüketici ve iş adaptasyon kriteridir.

Rapora göre, e-hazır olabilirlik yüzdesi 2008 yılında 6,39’a çıkmıştır. Bu da, ülkelerin e-hazır olabilirlik alanında yükseldiğinin açıkça göstergesidir. Geçen senenin birinci Danimarka, bu sende birinciliği en yüksek skoru elde eden ABD’ye (8,95) kaptırmıştır ve 5. Sıraya gerilemiştir. ABD’yi 8,91’lik bir skorla Hong Kong takip ederken, Finlandiya’da 10. sıradan 13. sıraya yerleşmiştir. Türkiye, EIU tarafından yapılan bu rapora göre 43. sırada yer almaktadır. Rapora göre, Avrupa ülkelerinde meydana gelen bu düşüşün temel nedeni, belirli alanlarda yaptıkları gelişmelerin devamlılığını sağlayamamalarıdır. Hem Finlandiya hem de Danimarka, kendi ülkelerindeki tüketici ve iş adaptasyonundaki düşüşü engelleyememiş ve daha önce geldikleri ICT seviyesini koruma da veya dijital kanallara erişimi geliştirmekte başarılı olamamışlardır.

The Economist Intelligence Unit tarafından yapılan “Maintaining Momentum” başlıklı e-Hazır olabilirlik raporunun tamamına http://a330.g.akamai.net/7/330/25828/20080331202303/graphics.eiu.com/upload/ibm_ereadiness_2008.pdf adresinden erişilebilir.

sakcam@tobb.org.tr

KABLOSUZ GENİŞBANT EKONOMİK FAYDA SAĞLIYOR

Kablosuz teknolojinin sağladığı ivmeleme sosyalleşmenin ötesinde, ekonomi üzerinde çok büyük gelişmelere de neden oluyor. Kablosuz endüstrisinde bir ticaret grubu olan CTIA'nın açıkladığı bir araştırma, cep telefonu ile mobil araçlar üzerinden internete bağlanma imkanı sunulan çalışanların şirketlerine önemli avantajlar sağladıklarını ortaya çıkardı.

Kablosuz Genişbant kullanımı neticesinde artan üretkenliğe paralel olarak, önümüzdeki 10 yıllık süreçte 860 milyar dolarlık ek bir gelirin sağlanacağı öngörülüyor. Bu, 2005 yılında bir başka analist, Roger Entner tarafından 600 milyar dolar olarak yapılan tahminden daha fazlası anlamına geliyor. Bu konuda ciddi sayılabilecek belki de ilk çalışmayı gerçekleştiren Roger Entner, bu amaçla, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Dairesi istatistiklerini incelemiş, kablosuz ağ operatörleri ve ilgili endüstri yetkilileriyle görüşmüştü.

Kablosuz genişbant teknolojisinin, özellikle KOBİ ve sağlık alanlarında devrim sağlayarak kurumlara büyük avantajlar sunacağı öngörülüyor. Yapılan araştırmalar, pek çok şirketin genişbant teknolojisinden daha fazla yararlanabilmek, etkinliklerini artırabilmek ve tabii ki giderlerini azaltabilmek için arayışlar içerisinde olduğunu ortaya koyuyor.

Öte yandan, bazı insanların, elektromanyetik dalgalar içermesi sebebiyle kablosuz internet ortamından sakındıkları ortaya çıktı. Elektromanyetik Aşırı Duyarlılık(EHS),olarak bilinen durum, daha çok elektromanyetik ortamlara hassas kişilerin bir tür ağırlı şikayetleriyle tanımlanıyor. Elektromanyetik Aşırı Duyarlılık şikayeti olan kişilerin, kaynağı bilinmeyen, baş ağrısı, yorgunluk, nezle, ciltte kaşıntı ve kas ağrıları gibi kişiden kişiye değişen şikayetlerde bulundukları ve bunun araştırmaları zorlaştırdığını bildiriyor.

AKILLI TELEFON SAHİPLERİ DAHA SOSYAL OLUYOR

Yapılan araştırmalar, akıllı telefon (smartphone) sahiplerinin daha çok sosyal ağlara bağlandıklarını ve daha çok online alışveriş yaptıklarını gösteriyor.

Piyasaya ilk çıktıkları tarihlere nazaran çok daha efektif olarak değerlendirildikleri gözlenen akıllı telefonların, ayda ortalama 4 buçuk saat sosyal uygulamalara erişim için kullanıldıkları tespit edildi. Özellikle akıllı telefonların, donanımları ve yüksek hızla bağlanabilmeleri dolayısıyla tüketiciler için daha da önemli araçlar halini aldıkları belirtiliyor.

Kullanıcıların, akıllı telefonlar sayesinde günün diğer zamanlarında popüler sitelerde vakit geçirme imkanı buldukları ve bu zamanı daha çok yeni web siteleri keşfetmek için harcadıkları tespit edildi. Mobil cihaz uygulamalarında, kişiselleştirme ve lokalleşmenin artan oranda ilgi gördüğü ve ayrıca yer belirleme teknolojilerinin ilüştirildiği modellerin daha fazla talep edildiği yine araştırmaların neticesinde ortaya çıktı.

Özellikle, mobil servis sağlayıcılarının bu yılın başından itibaren sabit-fiyat tercih eden abonelerine sunmaya başladıkları sınırsız web'de dolaşma imkanının akıllı telefon satışlarını tetiklediği belirlendi.

Araştırmalara göre, ABD'de, mobil araçlar kullanılarak web'de dolaşma, geçtiğimiz yıla göre % 127 artış göstererek tam bir sıçrama gerçekleştirdi. Hava tahminlerinin incelenmesinden eğlence içerikli sitelere kadar farklı pek çok alternatifin bulunduğu sitelere ilgi gösterildiği; 226 milyon Amerikalı kullanıcının mobil cihazlar aracılığıyla arkadaşlarıyla fotoğraf ve video paylaştıkları belirlendi. Kullanıcıların, % 13'ünün telefonlarını bilgi ve haberlere ulaşmak için kullandığı, % 9'unun ise oyun ve melodi indirdiği tespit edildi.

ÇOKLU ÇEKİRDEK SUNUCULARIN UYGULAMALAR VE BT MODERNİZASYONUNA ETKİLERİ

Gelecekte kullanılacak sunucuların çoklu çekirdekli işlemcileri, bilgi işlem merkezinin yönetimi ve uygulamalar üzerinde beklenmeyen etkileri olacak. Bilgi işlem operasyon ve uygulama geliştirme yöneticileri bu süreç içinde başarılı olabilmek için aşağıdaki Gartner'in önerilerini kullanabilirler.

Bulgular

- Kullanılmakta olan uygulamalara olan talep doğal olarak artacak ve bu artış da daha fazla sunucu kaynağını tetikleyecektir
- Geçmişte, uygulamaları daha fazla performans için yeni nesil sunuculara aktarmak bilinen ve başarılı bir yöntem idi. Artık daha fazla performans elde etmek amacı ile yeni nesil sunuculara aktarmak başarılı bir yöntem değil.
- Pek çok kez, sunucu kapasitesinden tam anlamıyla faydalanmak amacıyla, uygulamanın yeniden yazılması gerekir.

Kullanılmakta olan uygulamalar üzerindeki iş yükü zaman içinde farklı nedenlerden artabilir. Donanım üreticileri de bunu karşılayabilmek için, geçmişte her yeni nesil donanım ile birlikte daha fazla performans olanağını sunarlardı. Şimdi ise ilave çekirdek ekliyorlar. Eski uygulamayı bu yeni sunucular üzerine taşımak uygulamanın girdi-çıkı süreci üzerinde olumlu bir etki yaratmayabilir.

Yeni donanımlardan azami derecede faydalanmak için, uygulamaların farklı parçacıklarının aynı anda farklı çekirdekler üzerinde çalışacak şekilde yeniden geliştirilmesi gereklidir. Uygulamaları bu şekilde yapılandırmanın da; uygulamaların geliştirilmesi ve bakımı, işletimi konusundaki etkileri ilk aşamada çok belirgin olmayabilir. Kurumlardaki uygulamalar sayısal olarak sürekli artmaktadır Sayı arttıkça, diğer yazılımlar ile entegras-

yon sorunları da gündeme gelmekte ve aynı yazılıma daha farklı ve fazla girdi gelmektedir. Sunucu firmaları sunucuların daha kısa süreli olarak yenilenmesini tercih ederler. Sunucu kapasitesinin yetersiz kaldığı durumlarda, geçmişte yeni sunucular ile daha fazla performansı doğrudan sağlamak mümkündü, şimdi yeni sunucular ile daha fazla çekirdek var. Her bir yonga üzerindeki çekirdek ortalama olarak her iki yılda ikiye katlanacak.

Geçmişte bir uygulamanın performans sorunu olduğunda, yeni sunucuların üzerine yazılımlar hiç bir değişime uğramadan aktarılabilir ve sorun çözülebilirdi. Bazı uygulamalar, kullanımda kaldıkları süre içinde iki veya üç defa daha üst bir sunucuya aktarılıp, daha fazla iş yükünü hiç bir değişime uğramadan kaldırılabildiler. Sadece sunucu kapasitesinin artması, uygulamadaki bütün darboğazı ortadan kaldırmaya yeterdi. Bu artık geçerli değil. Yazılımın performans gereksinimlerini karşılayabilmesi, artık birden fazla yazılım parçacığı olarak başarılı bir şekilde işleyebilmesine bağlı. Bu işlem de, pek hafife alınabilecek bir iş değildir. Yazılımdaki performans sorunları farklı şekilde ortaya çıkar. Uygulama CPU beklerken (yazılım thread eksikliğinden dolayı), sunucular üzerindeki göstergeler oldukça fazla işlemci kapasitesi olduğunu gösterebilir. Bu sorunlar ile aşına olmayan personel, sorunun tespitini sağlıklı bir şekilde yapamayabilir. Yazılım gruplarının bunu dikkate alarak yazılımlarda daha fazla paralellik ilkeleri kullanmaları, işletim birimlerinin de daha iyi takip etmeleri gereklidir. Personelin bu yönde eğitimi, performans ve kapasite yönetimi konusundaki yazılım araçlarının etkin kullanımı ilk adımlar. Yazılımların paralel parçacıklar halinde geliştirilmesi eğitiminin alınması gereklidir. Sanallaştırma bu sorun çözüm getirmez.

Ayrıntılı bilgi için <http://www.gartner.com> adresindeki “[how_multicore_servers_affects_application-and-IT-modernization_158020.pdf](#)” raporundan öğrenilebilir.

GARTNER

"TEKNOLOJİ HAZİNESİNE YOLCUKLUK"

Türk Patent Enstitüsü'nün yenilikçiliği, üretkenliği ve yaratıcılığı teşvik etmek, sınai mülkiyet bilincini artırmak, ulusal inovasyon sistemini güçlendirmek ve üniversite - sanayi işbirliğini geliştirmek amacıyla 2008 yılı içerisinde 8 ayrı şehirde gerçekleştirmeyi planladığı ve 01-02 Mayıs 2008 tarihleri arasında Kayseri'de, 15-16 Mayıs 2008 tarihlerinde Kocaeli'nde gerçekleştirdiği "Patent Günleri" devam ediyor.

Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası ve Karadeniz Teknik Üniversitesi işbirliği ile Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde, Makine Mühendisliği Bölümü MA2 Anfisi'nde saat 10.00'da yapılacak seminer ile başlayacak etkinlik, 05-06 Haziran 2008 tarihleri arasındaki bilgilendirme semineri ve patent uzmanları tarafından verilen ücretsiz bire bir patent danışmanlık hizmetinden oluşmakta.

Patent Günleri ile;

- -Üniversitelerin mevcut bilimsel çalışmalarını patente dönüştürerek, başta KOBİ'ler olmak üzere sanayicilerin istifadesine sunabilmeleri,
- -Üniversitelerin patent haklarından etkin yararlanabilmesi ve dünyadaki mevcut teknolojilere erişebilmesi,
- -Üniversitelerde akademik yükselme ölçütlerinde patentin etkisi ve patent kültürünün yerleşmesi,
- -KOBİ'lerimizin üretim sürecinde karşılaştıkları teknik problemlere çözüm bulabilmesi,
- -KOBİ'lerimizin patent dokümanlarını kullanarak yeni fikir ürünleri geliştirmeyi ve ücretsiz teknoloji transferi yapabilmesi,

- -KOBİ'lerimizin teknoloji trendlerini ve rakiplerini takip edebilmesi amaçlanıyor.

Patent bilgilendirme seminerlerine tüm ilgililer katılabilecekler. Ücretsiz patent danışmanlık hizmetinden ise önceden randevu alan sınırlı sayıda üniversite mensupları, KOBİ'ler ve sınai mülkiyet kullanıcıları yararlanabilecek. Danışmanlık hizmetinden yararlanmak isteyenlerin, etkinliğin düzenleneceği ildeki destekçi üniversiteden veya ticaret ve/veya sanayi odasından, www.tpe.gov.tr/patentgunleri adresinden önceden kayıt yaptırarak randevu almaları gerekiyor.

PATENT GÜNLERİ 2008 YILI PLANI

Kayseri; 01 - 02 Mayıs; Kayseri Ticaret Odası ve Erciyes Üniversitesi işbirliği ile

Kocaeli; 15 - 16 Mayıs; Kocaeli Üniversitesi ve Kocaeli Sanayi Odası işbirliği ile

Trabzon; 5 - 6 Haziran; Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile

Erzurum; 9 - 10 Haziran; Atatürk Üniversitesi ve Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile

İstanbul; 15 - 16 Eylül ; İstanbul Teknik Üniversitesi ve İstanbul Sanayi Odası işbirliği ile

Bursa; 18 - 19 Eylül; Uludağ Üniversitesi ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile

Eskişehir; 16 - 17 Ekim ; Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir Sanayi Odası işbirliği ile

Denizli; 13 - 14 Kasım; Pamukkale Üniversitesi ve Denizli Sanayi Odası işbirliği ile

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

ELEKTROMANYETİK KİRLİLİK

Sakarya Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü, pilot il olarak belirlenen İstanbul, Ankara, Bursa, Antalya, Samsun ve Sakarya'da, elektromanyetik kirlilik konusunda ölçümler yaparak, elde edilen veriler hakkında rapor hazırladı.

Yaklaşık 6 aylık bir çalışma sonucu hazırlanan raporda, söz konusu bölgelerdeki yüksek gerilim hatları, trafolar ve baz istasyonlarının yaydığı elektromanyetik radyasyon oranları ölçülerek, kayda alındı.

Üzerinde özellikle durulan yüksek gerilim hatları ve trafoların yakında yaşayanların önemli derece risk taşıdığı ifade edilen raporda, şöyle denildi: "Yüksek gerilim hatlarının, yakın çevresinde yaşayanlar için kanser riskini artırdığı bilinmektedir. Hamilelerde sıklıkla düşüklere neden olduğu, psikolojik rahatsızlıklar verdiği tespit edilmiştir."

Radio-TV vericilerinin de önemli derecede elektromanyetik radyasyon yaydığı vurgulanan raporda, bir verici anteninin bin tane baz istasyonu gücünde sinyal yaydığı ifade edildi. Kentlerdeki radyo-TV yayını yapan antenlerin mutlaka çok yüksek, özel bir kulede toplanması ve belirli bir mesafeye kadar yakınlarında kesinlikle yerleşime izin verilmemesi gerektiği kaydedildi.

Okul bahçelerinde oynayan çocuklar için de bitişiklerinde bulunan trafodan yayılan manyetik alan bir şekilde olumsuz etkiler oluşturabilecektir. Elektromanyetik kirlilikten eğitim çağındaki çocukların etkilenmemesi için çeşitli okul bahçelerine yerleştirilmiş trafoların okul yakınlarından geçen iletim hatlarıyla beraber kaldırılarak, çevresi yeterince boş olan uygun arazilere yerleştirilmelidir."

Elektromanyetik radyasyon konusunda her ülkenin kendi standartlarına göre limit değerler belirlediği aktarılan raporda, bu değerlerin Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından da tanınan ve uluslararası bir komisyon olan İyonize Olmayan Radyasyondan Koruma Komisyonu (ICNIRP) tarafından belirlendiği hatırlatılarak, yayılan radyasyonun frekansına bağlı olarak değiştiği vurgulandı. Türkiye'de yüksek gerilim hatları ve trafolarından kaynaklanan elektromanyetik radyasyon konusunda herhangi bir yasal düzenleme olmadı-

ğının altı çizilen Sakarya Üniversitesi raporunda, kirlilikten korunma önerileri de sıralandı. Kişilerin söz konusu tehdit karşısında bilinçli olması ve riski ciddiye alması gerektiği bildirilen raporda, korunma yöntemleri şöyle sıralandı:

- Cep telefonu kullanımını azaltın. (Elektromagnetik kirlilik kaynakları arasında en fazla risk cep telefonu kullanımı kaynaklıdır.)
- Mikrodalga fırın çalışırken yakınında bulunmayın.
- Çocukların televizyona yakın oturmasını engelleyin.
- Başınız yatak odasında kablo ve prizlere yakın olacak şekilde uyumayın.
- Elektromanyetik dalga yayan herhangi bir cihazın mümkün mertebe uzağında bulunun.
- Camilerde elektrikle alttan ısıtma sistemlerini önceden çalıştırın. Cemaat camii içindeyken sistemi kapatarak, fişi mutlaka prizden çekin.
- Radyasyondan korunmada beslenme önemlidir. Yüksek kalorili, özellikle kızartılmış gıdalar tüketmekten kaçınılmalı. Toksinleri bağlayarak vücudun korunmasında önemli rol oynayan elmadaki "pektin" maddesinin alınması, brokoli, lahana, tere gibi yeşil sebze tüketimi, laktobalıt içeren yoğurt çökelek gibi süt ürünleri, korunmaya etki eden faktörlerdendir.
- A, C ve E gibi vitaminlerin kullanımı kalsiyum ve magnezyum, bunun yanı sıra selenyum, germanyum, vanadyum gibi eser elementler serbest radikal oluşumunu engellemesi açısından gıdaya ilave olarak alınması uzmanlarca tavsiye edilmektedir.
- Konutların yüksek gerilim hatlarından en az 100 m uzakta yapılması için gerekli yasal düzenlemenin yapılmalı.
- Bazı yerel yönetimlerin yüksek gerilim hatlarının altına önceden yapmış oldukları yürüme, koşu yolları ve çocuk oyun parkları gibi tesisler iptal edilmeli. Uyarı işaretleri bulunan panolarla halk ikaz edilmeli.
- Yerleşim bölgelerinden geçen hatların yer altlarına alınması için proje geliştirilmeli ve ya güzergah değişiklikleri yapılmalı.

TÜBİDER

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ

Aylık Bilişim Teknolojileri
Haber Bülteni
Yıl: 3 Sayı: 30
Haziran 2008

Her ayın ilk iş günü elektronik
olarak yayınlanır ve dağıtılır.

Atatürk Bulvarı No : 149
Bakanlıklar ANKARA
Tel : 312-413 80 00
Faks : 312-425 48 54
E-posta : sinan@tobb.org.tr

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ

ZOMBİ PC KAVRAMI

Dünyadaki hızlı gelişime en çabuk ayak uyduran zümrelerin başında "hacker" ya da "lamer" diye adlandırılan kötü niyetli kişiler gelir. Bunun nedeni, insanlara ve bilgisayarlara zarar vermek için keşfettikleri yöntemlerin güvenlik firmaları tarafından hızla etkisiz hale getirilmesidir. Önlem alınan her saldırıdan sonra hackerler bıkıp usanmadan bir yenisini icat ediyorlar.

Her ne kadar bilgisayar korsanlarının çabalarını boşa çıkaracak metotlar geliştirilse de güvenliği fazla önemsemeyen kullanıcıların varlığı kötü niyetli insanların ekmeğine yağ sürmeye devam ediyor.

Eskiden bilgisayara bulaşan zararlı yazılımlar sadece o bilgisayara zarar verebiliyorlardı ancak Internet'in giderek yaygınlaşması saldırganlara daha çok insana zarar verme imkanı sağladı. Günümüzde, bilgisayar korsanları, başkalarının bilgi sayarlarına bulaştırdıkları zararlı yazılımlarla yine başka insanlara zarar verebiliyorlar. Bu şekilde yakalanma risklerini minimuma indiren hackerler suçu başkasına yüklemiş oluyorlar.

Yukarıda özetlenen durumdaki bilgisayarlara bilişim literatüründe "Zombi PC" adı veriliyor. Öldükten sonra dirilmiş ve şuursuzca başkalarına saldıran yaratıklar anlamına gelen zombi kelimesi burada da kontrolü başkasının elinde bulunan ve diğer bilgi sayarlara saldırıda bulunan PC'ler için kullanılmaktadır. Burada her şeyden önce yanlış anlaşılması gereken bir durum var. Zombi haline gelmiş bilgisayarlarda kontrolün tamamı kötü niyetli kişilerin eline geçmiyor; sadece saldırganlar belirli

işleri gerçekleştirme yetkisine sahip olabiliyor. Saldırganların ele geçirdiği bilgisayarın sahibinin ise hiçbir şekilde durumdan haberi olmuyor. Böylelikle saldırganlar, masum insanların bilgisayarları aracılığıyla spam gönderebiliyor ya da bankacılık işlemlerinde bulunabiliyor. Suç tespit edilince fatura ne yazık ki zombi bilgisayarların sahiplerine kesiliyor.

"BOTNET" yani "Bot Network" adı verilen ağa bağlı olan ve emirlerini oradan alan zombi bilgisayarların tamamı DDos Atak diye isimlendirilen servis reddi saldırılarını da yaygın olarak kullanılmaktadırlar.

Tanınmış güvenlik firmalarından birinden yapılan açıklamaya göre Türkiye'de, yabancı korsanların eline geçtiği için Internet saldırılarında bulunan Zombi PC sayısı bir buçuk yılda 14 kat arttı. Bundan bir buçuk yıl önce Türkiye; Internet saldırılarında bulunan bilgi sayarlar sıralamasında yirmili hanelerde yer alırken şimdi yedinci sırada. Türkiye bugün bir ya da birkaç Bot Network'un parçası haline gelmiş durumda.

Yapılan araştırmalara göre bu artışın en büyük nedenlerinden biri Türkiye'de ADSL hizmetinin devreye girmesiyle statik IP sayısının çoğalması. Sabit IP kavramının yanına yüksek hız ve bilinçsiz kullanıcılar de eklenince kötü niyetli kişiler için bulunmaz bir fırsat doğuyor.

Bir diğer neden ise bilişim işlem yöneticilerinin sunucu bilgisayarların (server) güvenliğini sağlarken istemci (client) bilgi sayarların güvenliğine yeterli önemi vermemeleri olarak gösteriliyor. İstemcilerin imajı alınarak gerektiğinde bilgisayar-

ların kurtarılabileceği düşüncesi hackerleri bu tip bilgi sayarlara yönlendiriyor. Bütün bunlar da gösteriyor ki artık bilgisayarların güvenliğini sağlamak için sadece anti virüs programları yeterli olmuyor.

Bilgisayarların zombi haline gelmemesi için bir virüsten korunma yazılımı mutlaka olmalıdır. Ayrıca sık sık program güncellenmelidir.

Bunun yanında, bir güvenlik duvarı ve trojan, casus yazılım önleyici programlar da kurulmalı ve güncel olup olmadıkları belirli aralıklarla kontrol edilmelidir.

Tüm güvenlik yazılımlarının yanında ayrıca işletim sistemin güncel olması da büyük önem taşımaktadır. İşletim sistemi ve güvenlik yazılımlarının güncel olması sorunu büyük ölçüde önleyecekmiş gibi görünse de bilgisayarda kurulu diğer programların da (medya oynatıcısı, grafik tasarımı gibi) güncel olmaları gerekmektedir.

Bazı durumlarda güvenlik yazılımını aşamayan bilgisayar korsanları; sıradan programların güvenlik açıklarından faydalanmayı tercih edebiliyorlar.

Görülüyor ki bilgisayarları riske atmamak için sadece gerekli yazılımları kurmak yeterli olamayabiliyor. Aynı zamanda güncellemelere de büyük önem vermek gerekiyor. İlk bakışta bu önlemler çok zahmetli gibi gözükseler de sonradan ortaya çıkabilecek durumlarla kıyaslandığında aslında harcanan çabanın göz ardı edilebileceği ortaya çıkacaktır.

(sinan@tobb.org.tr)